

Het Biodivers Akker Mozaïek (BAM)

Sander Bernaerts
Johan van Beek / Jacob Noordermeer
Dimmy van Ruiten

Kennisdag Boerenlandvogels
Dinsdag 14 oktober 2025

Rotterdam de boer op!

Een landschap vol natuur, goed eten voor de stad, verdienenmodel voor groene boeren

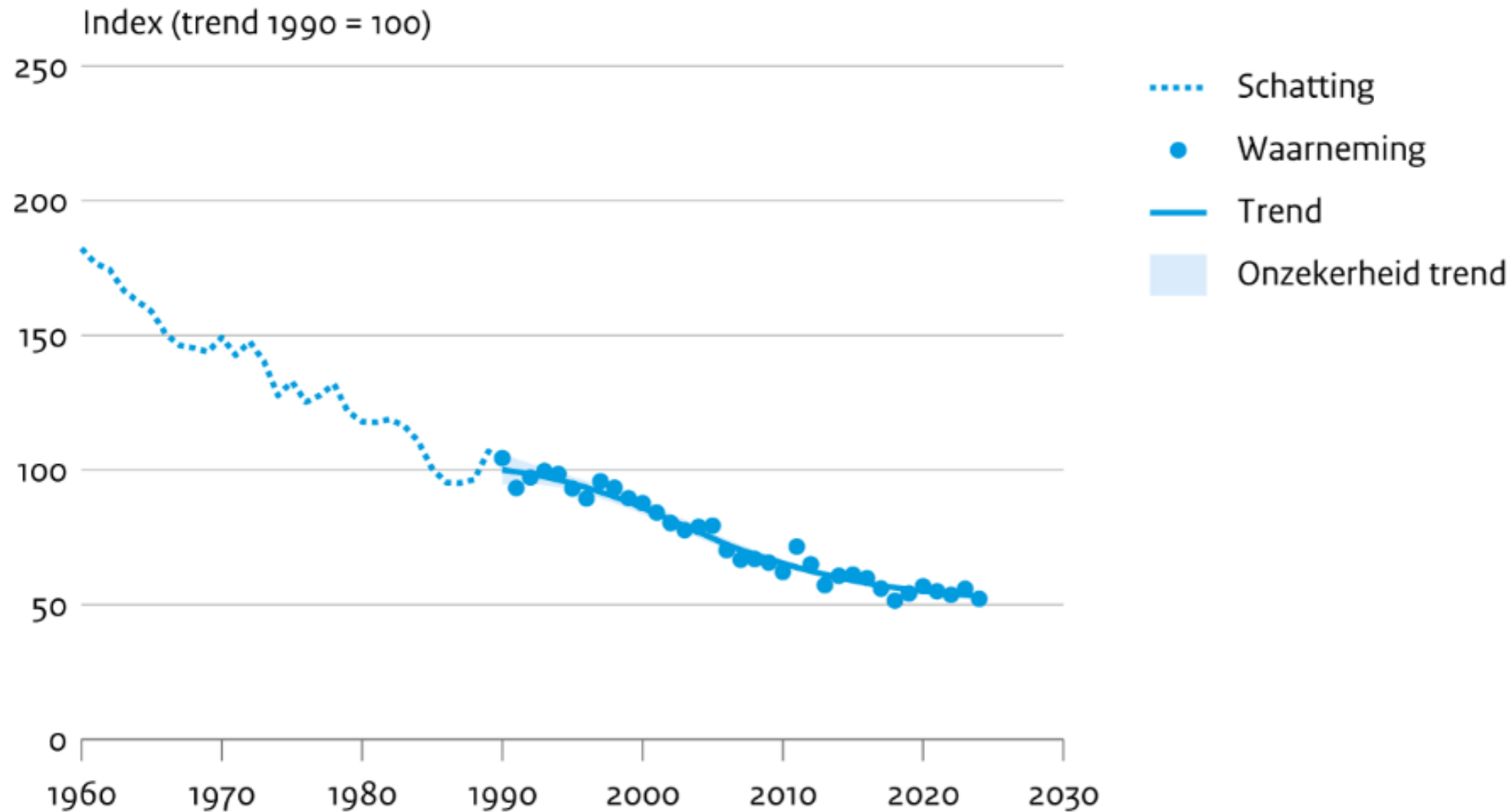
Sander Bernaerts

Ben Koks

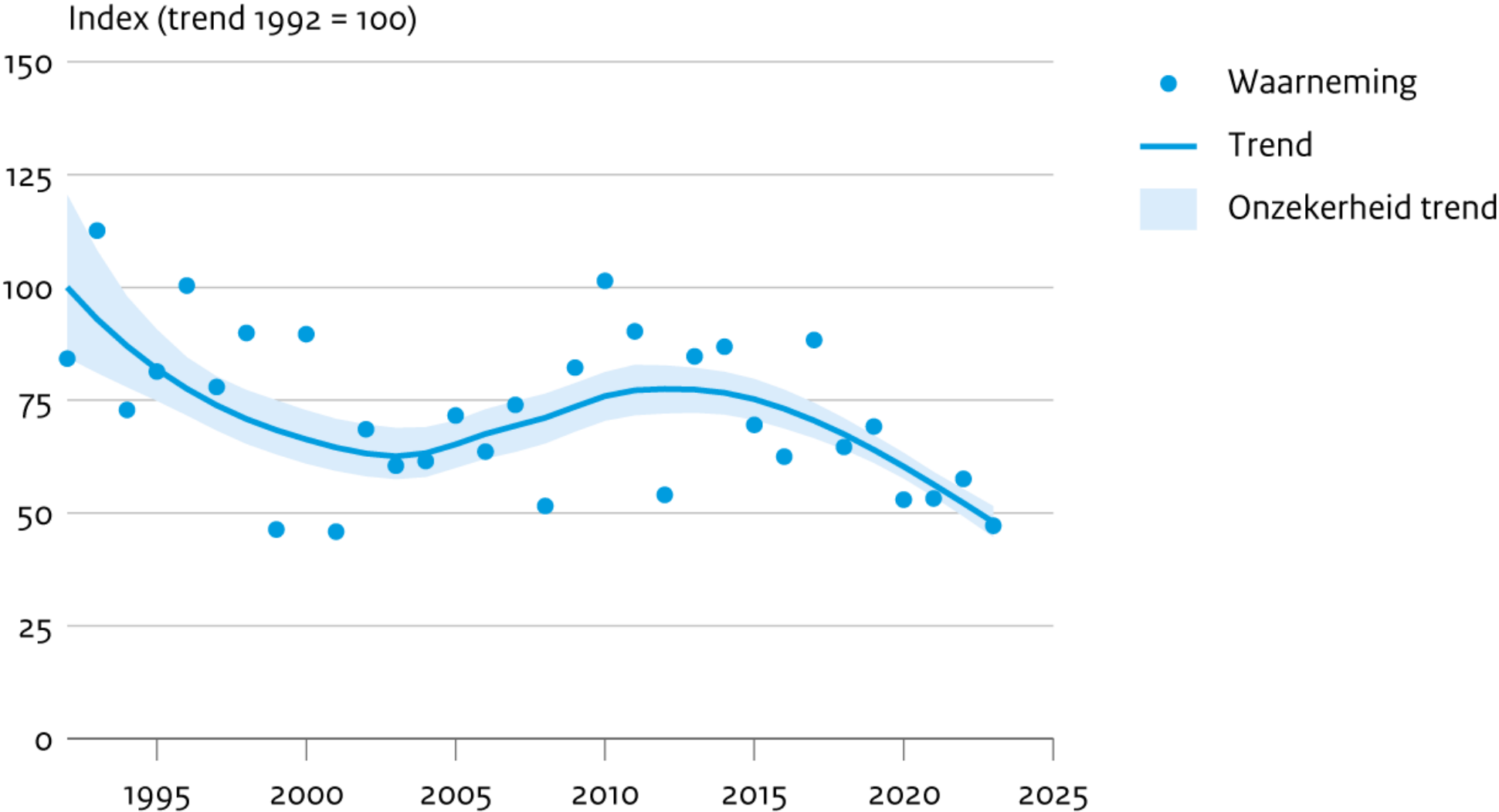
Populatie van boerenlandvogels in Nederland

Bron: NEM (Sovon, CBS)

CBS/apr25
www.clo.nl/nl147916

Populatietrend graslandvlinders

Vogels wijzen ons de weg

Landbouw en natuur in balans

Auteur(s): Ben Koks

Vogels wijzen ons de weg (Paperback)

ISBN: 9789050118132

€ 12,50

Aantal

0

Vogels wijzen ons de weg (eBook)

ISBN: 9789050118842 - alleen te bestellen via e-retailers

€ 7,95

 Bestellen

✓ **Gratis verzending** binnen Nederland vanaf € 25,-

✓ Voor 16.00 besteld, over **twee dagen** in huis

Samenvatting ▾

Auteur(s) ▾

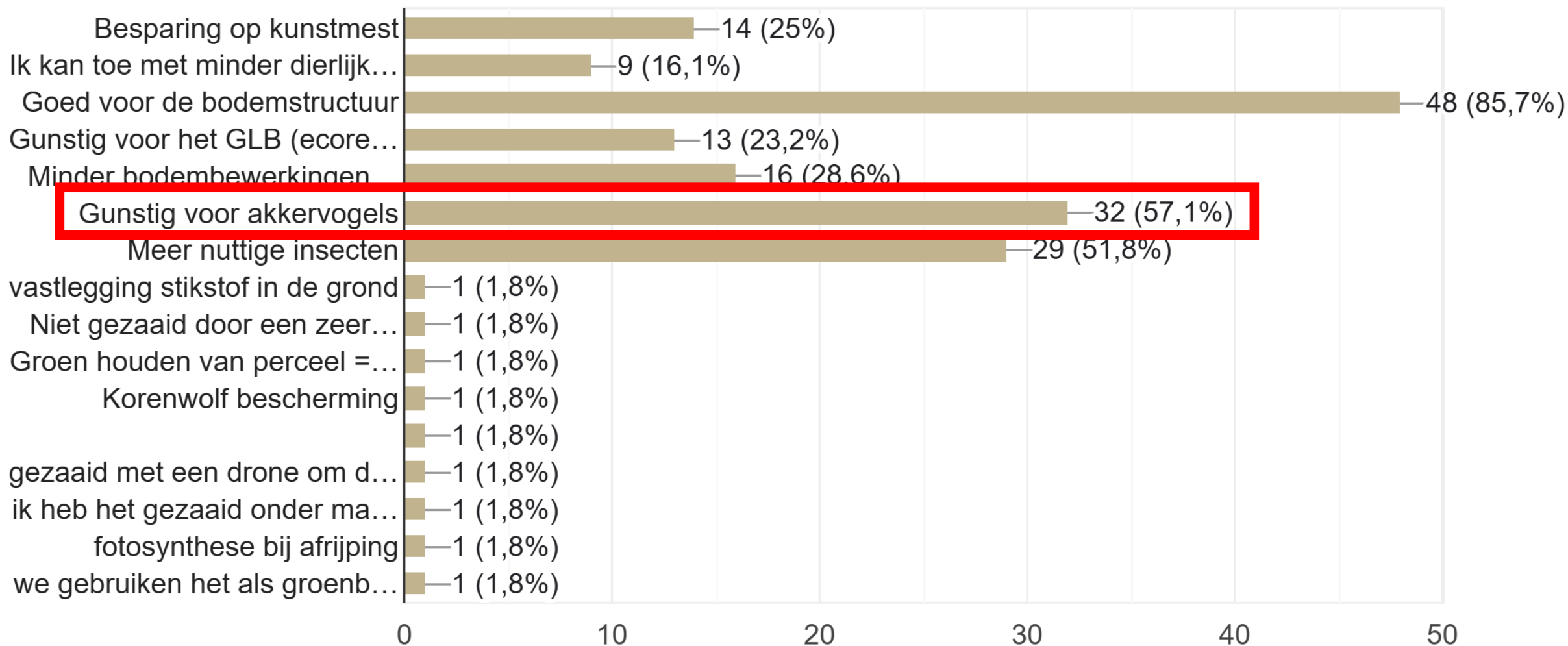
In de pers ▾

Productinfo ▾

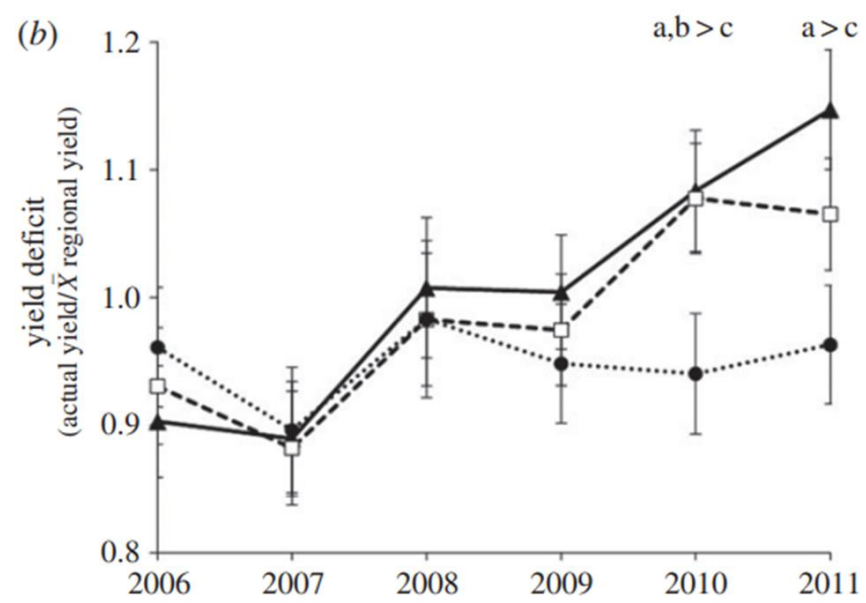
Wat zijn voor u de redenen om klaveronderzaai toe te passen: (meerdere antwoorden mogelijk)

56 antwoorden

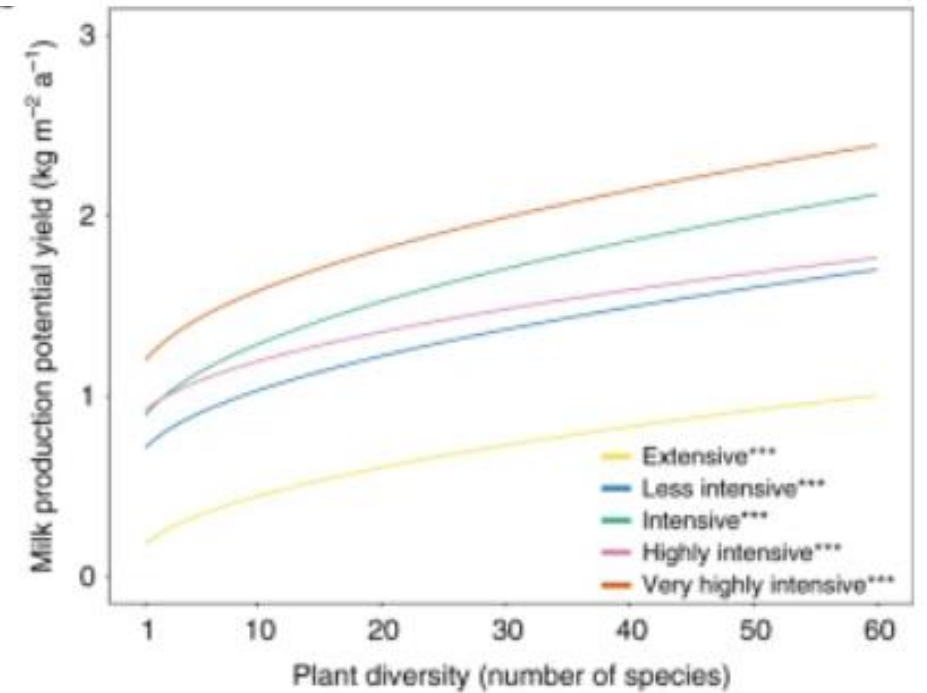
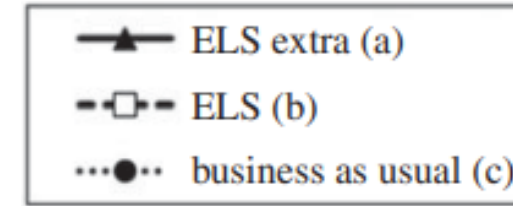

Natuur en landbouw: vaak geen tegengesteld belang

Voor ecologie waardevolle maatregelen: vaak maar
een kleine impact op het boerenbedrijf

**Ruimte voor biodiversiteit =
Meer opbrengst**

Kruidenrijk grasklaver = hogere opbrengst

Waarom vernieuwing?

- Uithollen van ecologische principes: gras, injecteren, percentages
- Inbreng van stoppels
- Inbreng van meer diversiteit (mozaïek)
- Kruidenstroken en onkruid
- Saldo pakket
- Flexibiliteit

<i>Gewassen in de BAM akker</i>	Minimale oppervlakte kruidenstroken	Eisen aan oppervlakte (luzernestroken)	Maximale oppervlakte gewassen uit lijst A
<i>Luzernemengsel, kruidenstrook en een 3^e gewas uit lijst A</i>	20%	Min 40%	40% (indien 1 gewas)
<i>Luzernemengsel, kruidenstrook, een 3^e <u>en</u> een 4^e gewas, beide uit lijst A</i>	10%	Min 40%	50% (indien 2 of meer gewassen uit lijst A) Elk gewas bestaat minimaal uit 10% vd oppervlakte)

Biodivers Akker Mozaïek (afgekort BAM)

Stoppels

- Minstens 30% vd oppervlakte tussen 1 okt -1 mrt
- Stoppel bestaat uit kruidenstrook of stoppel van een droog geoogst gewas van de lijst. Minimaal 40% is in deze periode luzernemengsel
- Na oogst op de 30% stoppel geen bewerking, enkel na goedkeuring.
- Op het verplicht % stoppel: geen groenbemester inzaaien (muv klavers)

Greep uit overige regels:

- Eisen aan breedte vd stroken (luzerne + 3^e en 4^e gewas max 36 m, kruiden 3-12 m)
- Eisen aan zaaitijdstip
- Bemesten mag tot uiterlijk 15-4, geen sleepslangen, drijfmest en kunstmest mag
- Gewasbescherming beperkt toegestaan
- Mechanisch onkruid tot 15-4, tot max 2 weken na zaai gewas of na monitoring
- Niet beweiden, geen verstoring
- Regels t.a.v oogsttijdstip
- Verleggen mogelijk

Win - win

Belangrijkste voordelen van het BAM-pakket ten opzichte van de meerjarige vogelakker	
Vanuit landbouwkundig perspectief	Vanuit ecologisch perspectief
• Meer ruimte voor gewassen die voor opbrengst zorgen. • Mogelijkheid tot minder kruidenstroken in ruil voor meer variatie in gewassen. • Meer flexibiliteit in het ontwerp waardoor problemen met veronkruiding kunnen worden voorkomen of worden aangepakt.	• Het risico van uitmaaien in het BAM-pakket is kleiner doordat broedvogels als o.a. veldleeuwerik en gele kwikstaart altijd een alternatief gewas binnen bereik hebben. • Meer variatie van gewassen en stoppels waardoor op kleine schaal meer soorten vogels en insecten profiteren. • Duidelijke regels ten aanzien van o.a. mengselkeuze, inzaaimoment, grondbewerking en beheer om ecologische kwaliteit te borgen.

Haver

Erwt

Olievlas

Koolzaad

Veldboon

Zonnebloem

Kapucijner

Hennep

Quinoa

Lupine

Karwijzaad

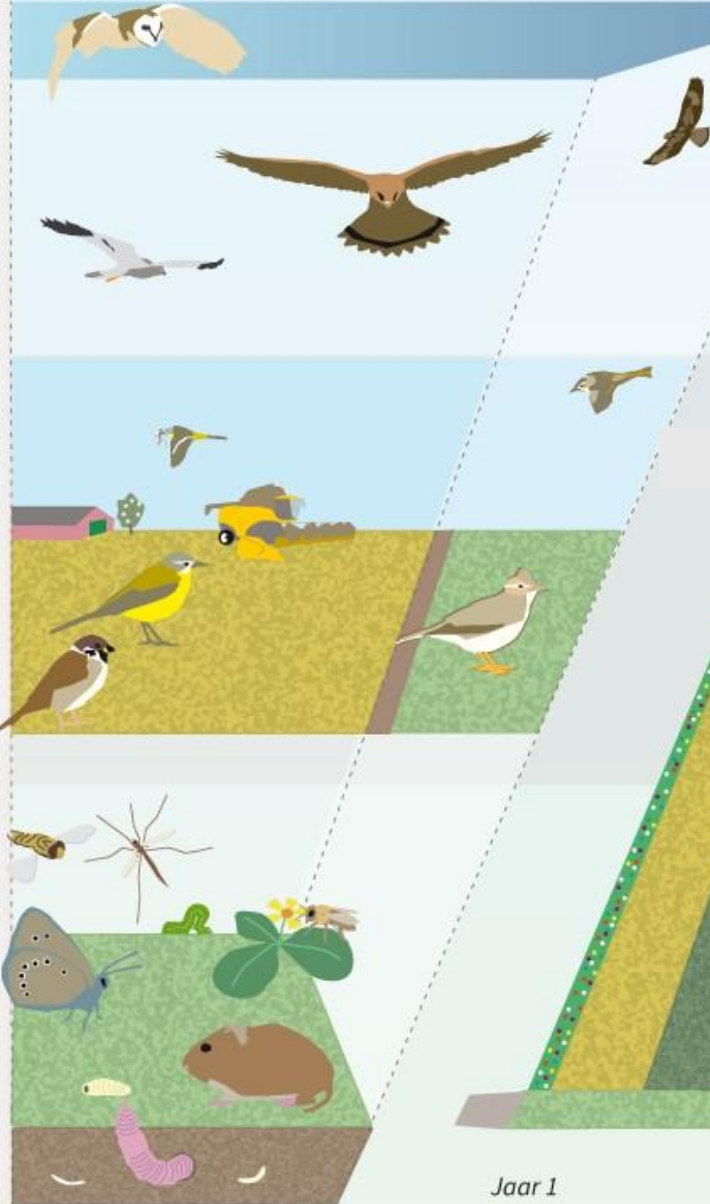
Luzernemengsel
component
luzerne met rhizobium
engels raaigras laat
rode klaver
witte klaver
rolklaver
hopklaver
aardbeiklaver
duizendblad
smalle weegbree wildtype
kleine pimpernel

Kruidenstroken gericht op
onkruidonderdrukking, meerjarigheid,
insecten en veel diversiteit > 30 soorten

Rotterdam de boer op!

van *traditionele akkerbouw* naar *hoogwaardige akkernatuur*

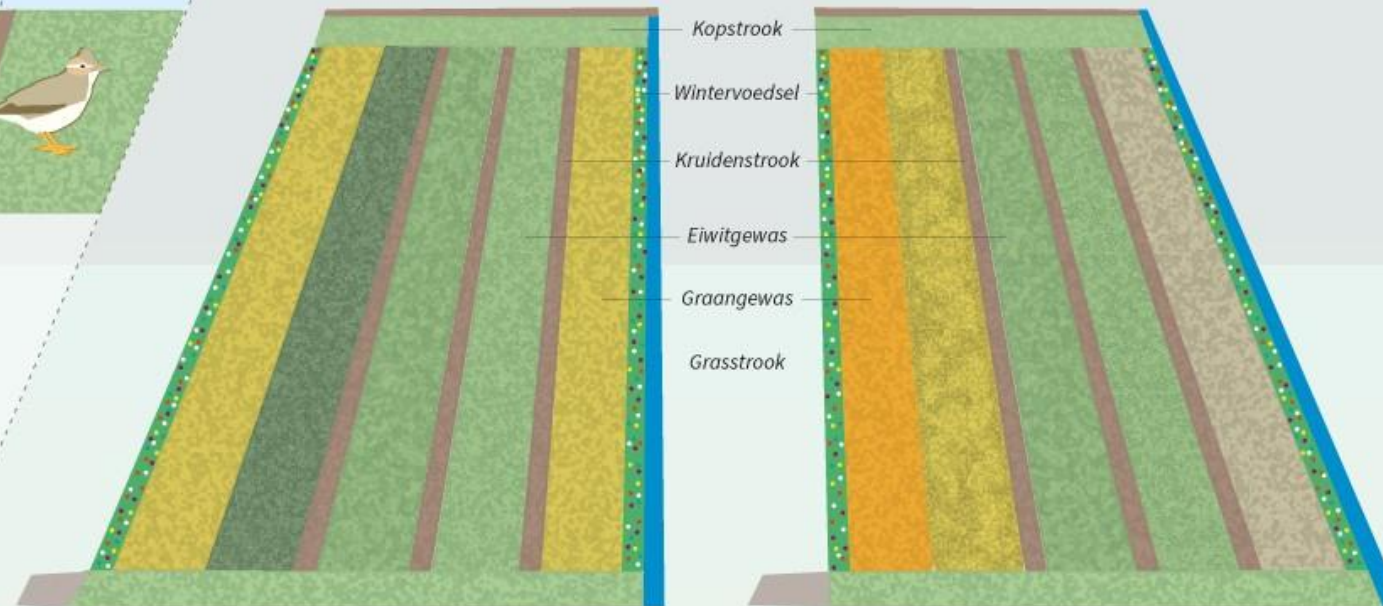
Een landschap vól natuur
Eten voor de stad
Business voor boeren

rotterdamdeboerop.nl

Bouwplan Biodivers Akkermozaiëk

Bouwplan vogelakkers 180 x 300 m

Jaar 1

Jaar 2

Kruidenstrook	Luzerne	Veldboon
Haver	Tarwe	Japanse haver

w.s. ANLB maatregel vanaf 2027

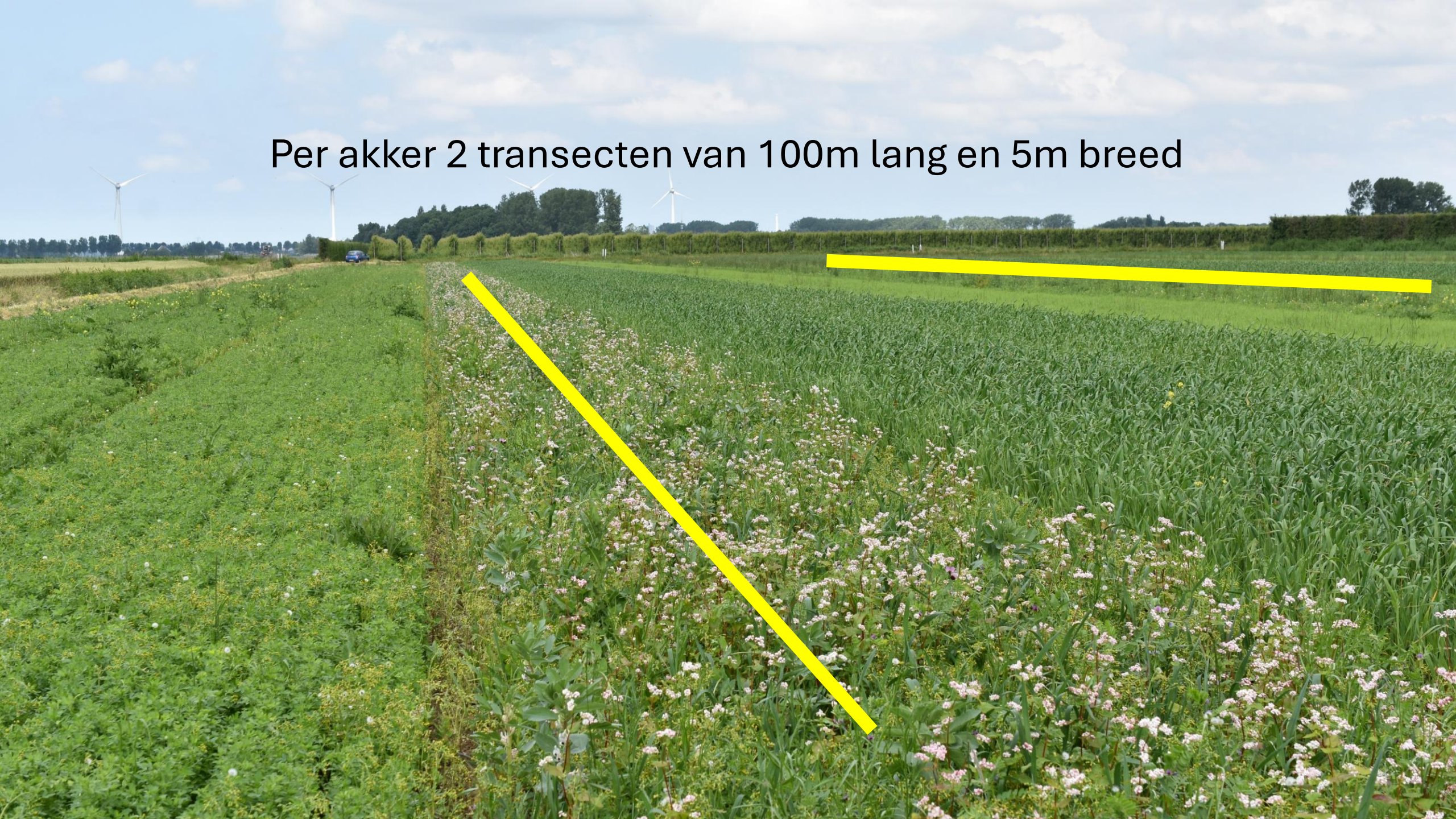
Vragen?

Monitoring in 2024 op 11 BAM-akkers

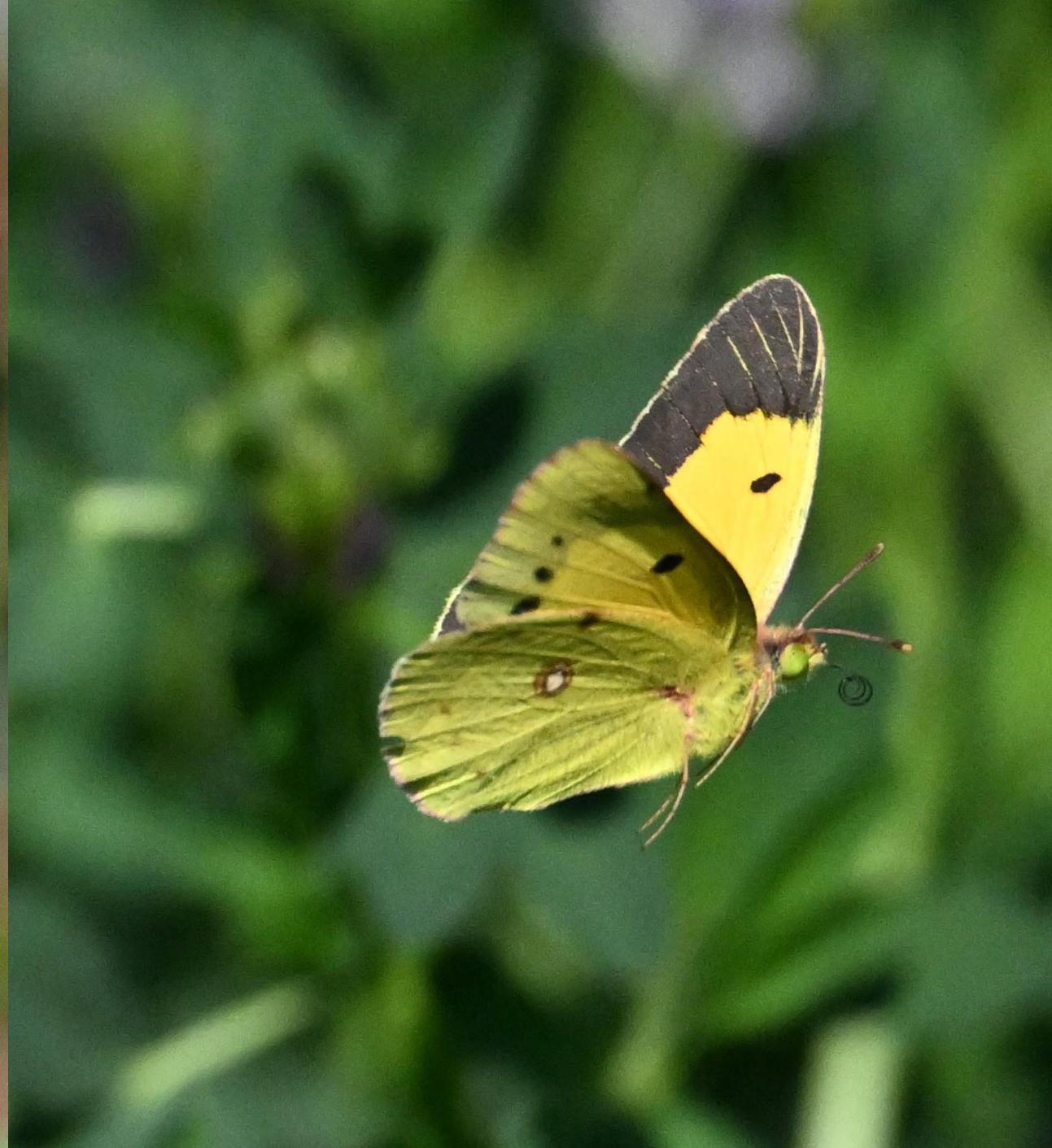

Per akker 2 transecten van 100m lang en 5m breed

Natuurlijke bestrijding bladluizen

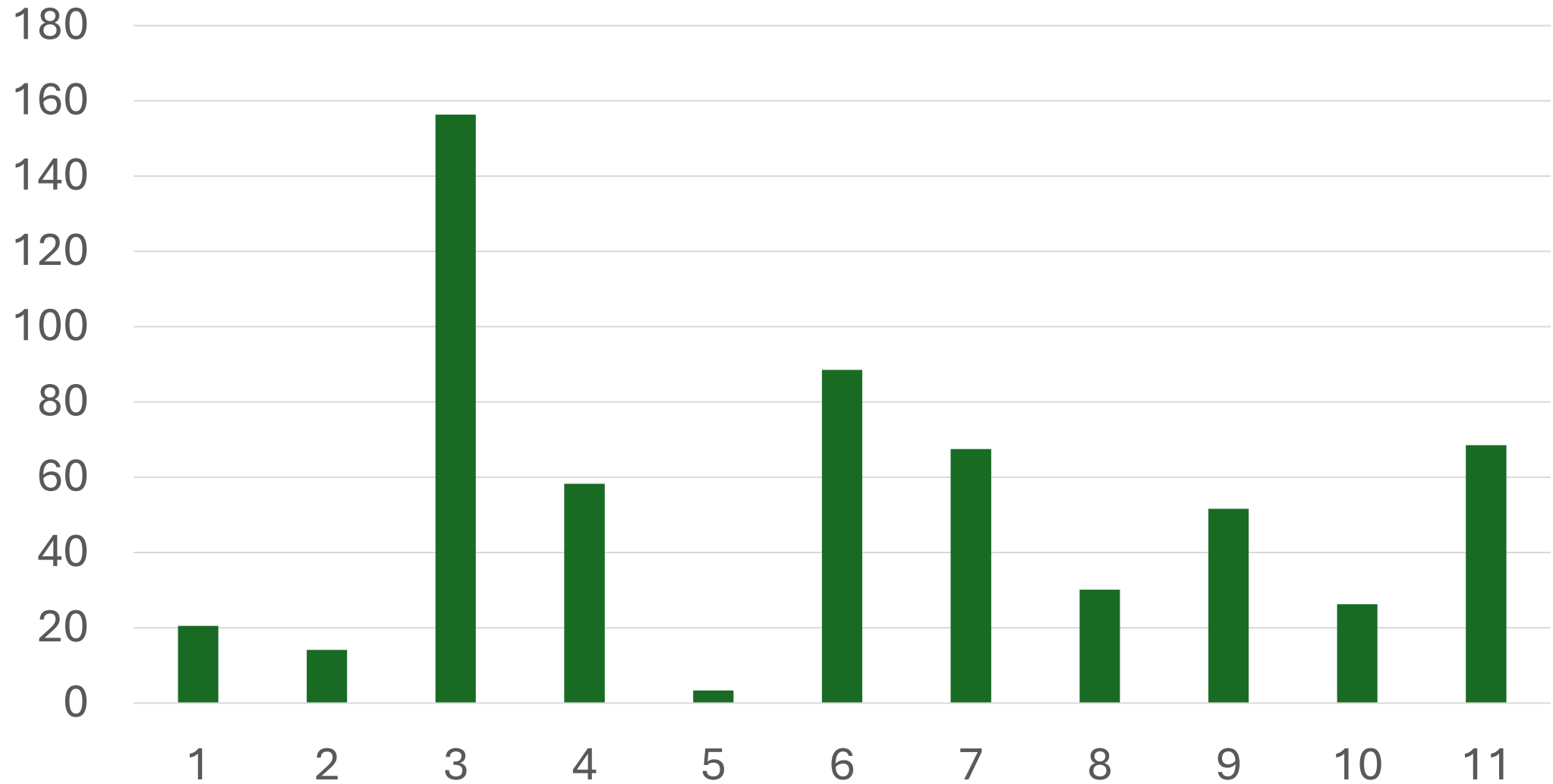

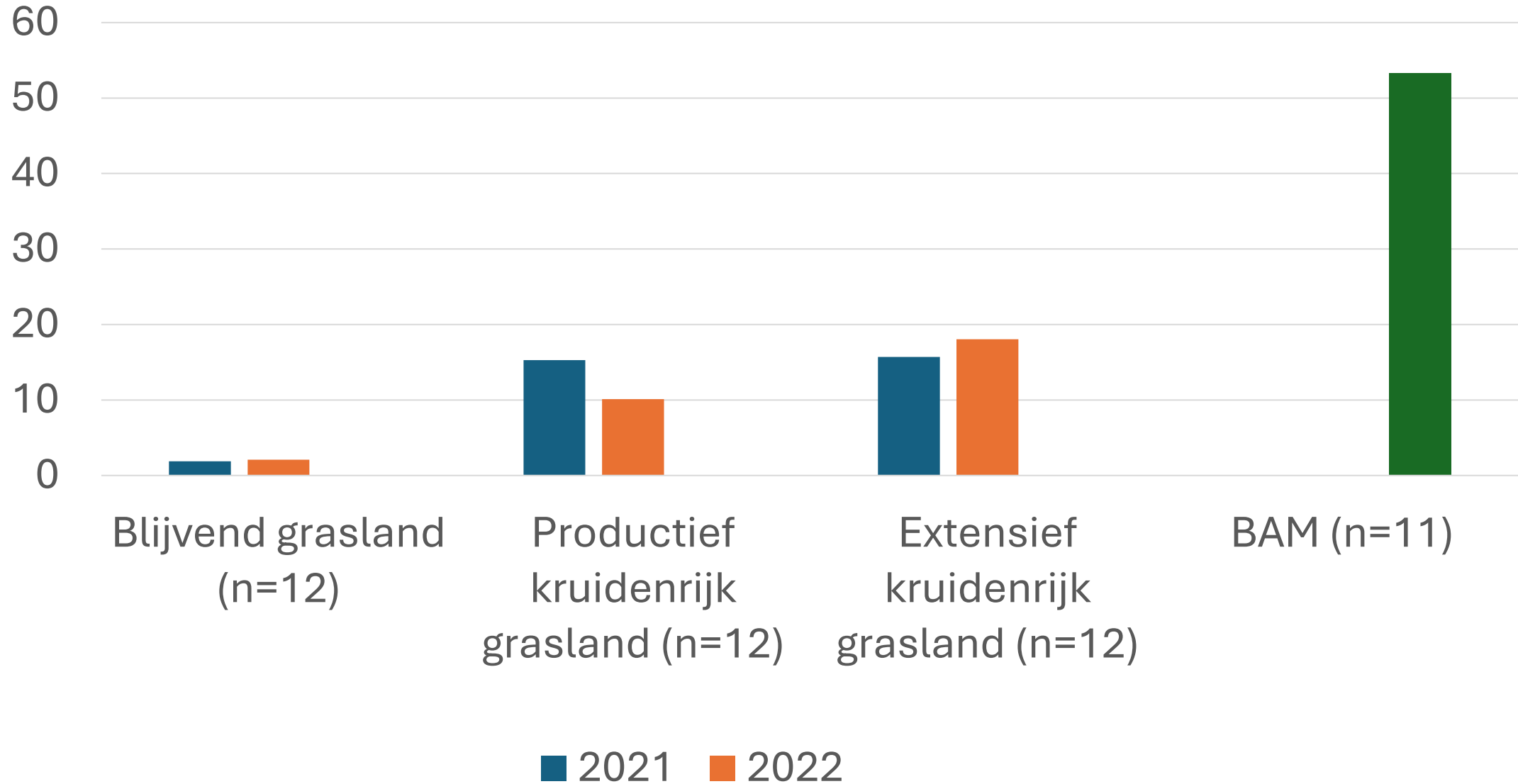
Zandhommel

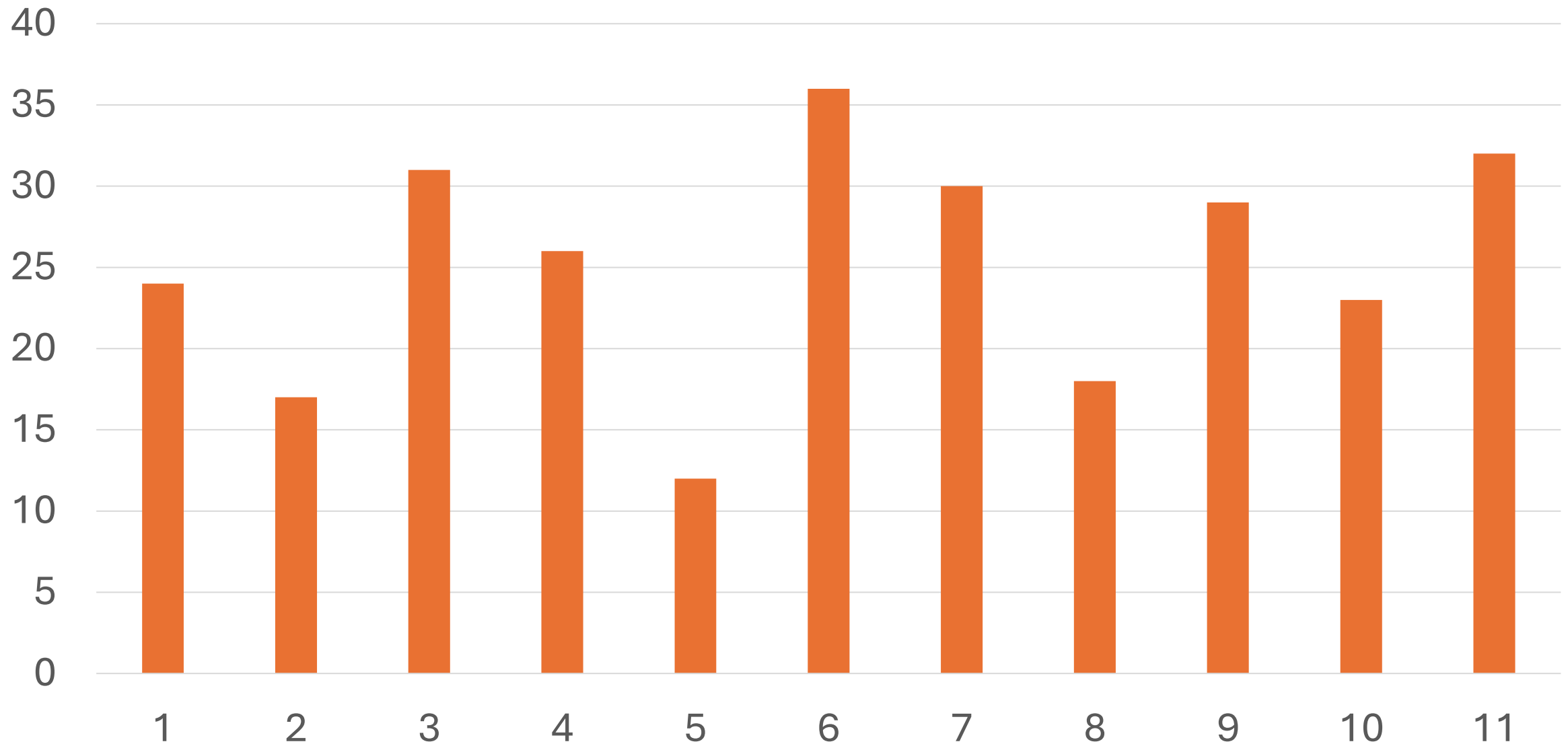
Gemiddeld aantal bestuivers per telling van 500m2

Aantal bestuivers per 500m2 telling

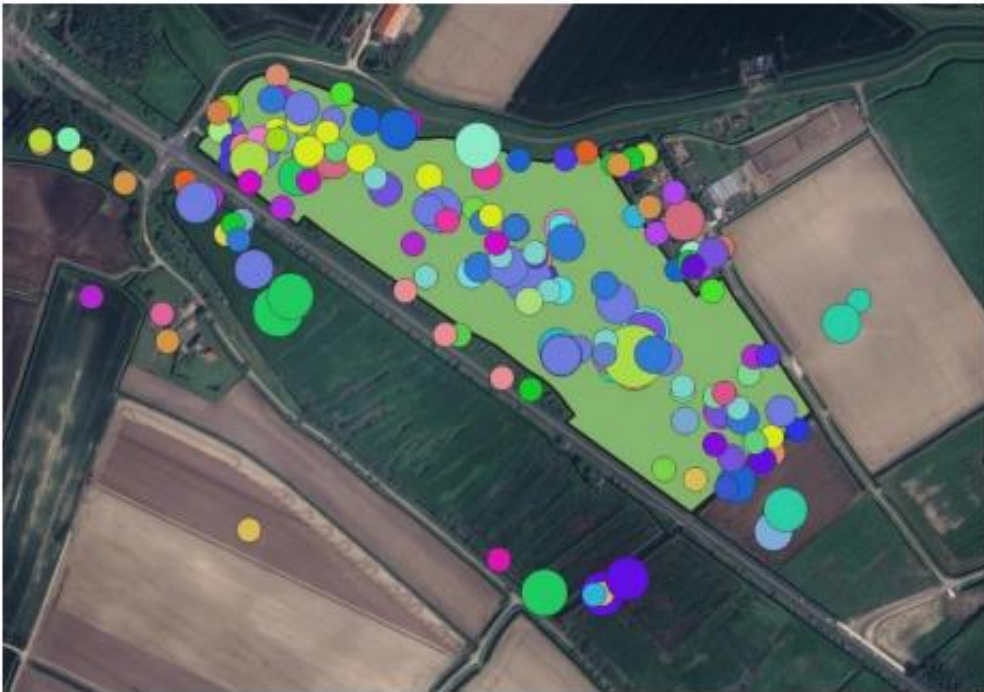

Soorten bestuivers per BAM-akker

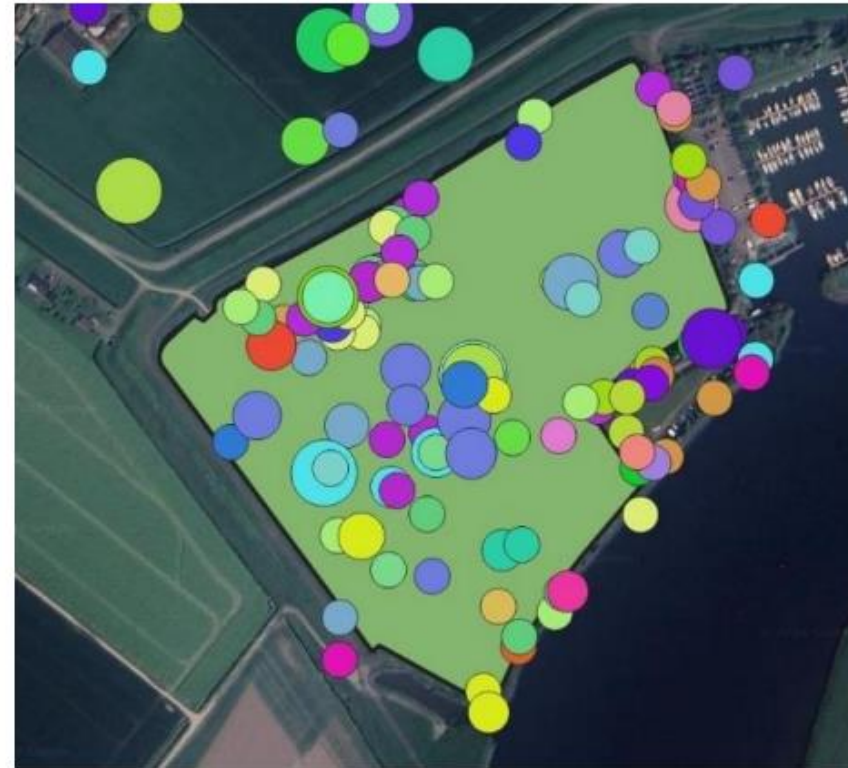

Anthony
(links) e
Koks (r
op de
Peter
Erve

Resultaten ecologische monitoring 2024

Figuur 7: Visualisatie waarnemingen op BAM-akker van akkerbouwer Noordermeer nabij Zwartewaal in 2024.

Figuur 8: Visualisatie waarnemingen op BAM-akker van akkerbouwer Van Beek nabij Zuidland in 2024.

Stelling

- Het BAM-concept zou versoepeld moeten worden, zodat het voor meer boeren aantrekkelijk wordt om mee te doen

Stelling

- Het BAM-concept zou strenger moeten worden, om te waarborgen dat de BAM-akker een positief effect heeft op natuur

Stelling

- Het opnemen van de BAM-akker in het Anlb wordt een gegarandeerd succes

Stelling

- De BAM-akker zou de huidige Vogelakker moeten vervangen in het Anlb

Dank u wel!

Sander Bernaerts, Johan van Beek , Jacob Noordermeer, Dimmy van Ruiten

